

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

Az ítélőtábla a Dr. Ihász Lajos ügyvéd által képviselt **felperesnek** - dr. Mészáros János ügyvéd által képviselt **alperes** ellen közgyűlési határozat megsemmisítése iránt indított perében, a Zala Megyei Bíróság 2010. június 22. napján kelt 9.P.20.661/2010/5. számú ítélete ellen az alperes 6. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

Az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 6.250,-(Hatezer-kettőszázötven) Ft másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s :

Az elsőfokú bíróság az alperes 2010. április 16. napján tartott közgyűlésén hozott határozatait - az Intéző Bizottság visszahívásáról rendelkező kivételével - megsemmisítette.

Az ítélet az Intéző Bizottság visszahívásáról szóló határozatot - az erre vonatkozó kereseti kérelem hiányában - nem érintette.

Megállapította, hogy a felek egyező előadása szerinti hatályos alapszabály 6.§ b) pontja és 9.§-ának tartalmi egybevetéséből következően a tiszteletbeli tagot szavazati jog nem illeti meg.

A közgyűlési jegyzőkönyv és a jelenléti ív tanúsága szerint az egyesületnek 24 fő rendes tagja és 4 tiszteletbeli tagja van. A közgyűlés megnyitásakor 23 fő rendes tag és 1 fő tiszteletbeli tag volt jelen. A rendes tagok alapul vételével 13 szavazat volt szükséges a határozatképességhez. Ebből következően a közgyűlés a megnyitásakor határozatképes volt és a létszám a későbbi változások során sem csökkent a határozatképességhez szükséges 13 fő alá.

Ebben a kérdésben a megyei bíróság nem osztotta a felperes azon álláspontját, mely szerint a tiszteletbeli tagokat is számításba kellett volna venni a határozatképesség megállapításához, illetőleg, hogy az időközi létszámváltozás határozatképtelenséget eredményezett a tiszteletbeli tagokat is megillető szavazati jog folytán.

Tényként rögzítette, hogy az alapszabály nem rendelkezik részletesen a közgyűlés napirendi pontjai meghatározásának módjáról. Kizárólag azt szabályozza, hogy az elnök a tárgysorozat megjelölésével hívja össze a közgyűlést oly módon, hogy a meghívót a közgyűlés időpontját megelőzően legalább 8 nappal a tagok átvehessék. A közgyűlés összehívásának kezdeményezésére az ellenőrző bizottság elnöke is jogosult, ezt azonban csak a 28.§-ban szabályozott keretek között teheti meg.

A bíróság álláspontja szerint az egyesülési jogról szóló 1989. évi II.tv. (Etv.) 6. § (1) bekezdésében szabályozott demokratikus működés elve, az egyesülési jogok demokratikus gyakorlása lehetővé teszi azt, hogy a határozatképes közgyűlés a meghívóban nem szereplő napirendi pontokat is tárgyalás alá vonjon, azonban éppen e demokratikus joggyakorlást sérti az az eljárás, ha olyan napirendi pontok kerülnek utólagosan felvételre, melyekben a tagok jogait és kötelezettségeit, a szervezet életét jelentősen befolyásoló kérdésekről döntenek anélkül, hogy e kérdésekről előzetesen a jelen nem lévő (vagy korábban eltávozott) tagok értesülhettek volna.

Erre tekintettel a bíróság az eredetitől eltérő napirendi pontok napirendre vételét, az új intéző bizottság megválasztását, valamint a jelölő bizottság, az ellenőrző bizottság és a fegyelmi bizottság megválasztásának napirendkénti tárgyalását és megválasztását az alapszabályba és az Etv. 6. § (1) bekezdésébe ütközőnek ítélte.

Rámutatott a megyei bíróság a fentieken túl arra is, hogy az intéző-, ellenőrző- és fegyelmi bizottságnak a közgyűlés hatáskörébe tartozó visszahívási- és megválasztási joga mellett a jelölő bizottság megválasztása is közgyűlési hatáskör.

Az alapszabály 19. §-a a jelölő bizottság megválasztására vonatkozóan egyértelmű rendelkezést tartalmaz. Eszerint a bizottságok újraválasztása esetén a jelölő bizottság elnökét és legalább két tagját, valamint az ülést levezető elnököt az újraválasztási közgyűlést megelőző közgyűlésen kell megválasztani. A jelölő bizottság tagjai javaslataikat a megválasztásukat követően, a tagok véleményének ismeretében tehetik meg.

Figyelemmel arra, hogy a jelölő bizottság a megválasztását követően azonnal javaslatot is tett az elnök, az elnökhelyettes, a vadászmeister, a természetvédelmi oktatási propagandafelelős és a gazdasági felelős személyére, és a közgyűlés létszáma a jelölő bizottság megválasztása előtt már 18 főre csökkent, nemcsak a jelölő bizottság megválasztása, hanem az eljárása is alapszabályba ütközött.

A jelölő bizottság szabálytalan megválasztása és működése, továbbá jogszabálysértő napirendre vétele miatt az Intéző Bizottság megválasztása is jogszabálysértő volt.

Megállapította továbbá azt is a bíróság, hogy az ellenőrző- és a fegyelmi bizottság mandátuma 2008-ban lejárt. E bizottságok visszahívása, illetőleg újraválasztása sem az eredeti, sem a módosított tárgysorozatban nem szerepelt. E bizottságok tagjainak megválasztására így a titkos szavazás mellőzésével az alapszabály 18.§ (2), 27.§ (1) és 29.§ (1) bekezdésének megsértésével került sor.

Az ítélet ellen az alperes nyújtott be fellebbezést, melyben az ítélet megváltoztatását és a keresettel támadott közgyűlési határozatok hatályában fenntartását kérte.

A fellebbezés indokolásában előadta, hogy a vitatott napirendi pontok felvételét az ellenőrző bizottság elnöke 2010. április 2-án javasolta, azonban a közgyűlés időpontjáig tisztségben levő elnök ezt a meghívóban törvénysértő módon figyelmen kívül hagyta. E körülményt a megyei bíróság nem vizsgálta.

Hivatkozott arra, hogy az alapszabály szerint a mandátumok lejártá előtti utolsó közgyűlésen kell a jelölő bizottságot megválasztani. A jelen esetben azonban a javasolt napirendi pontok figyelmen kívül hagyása miatt nem ilyen helyzet állt elő, a kialakult körülményekre az alapszabály nem tartalmaz megoldást.

Előadta, hogy ha abból indul ki, hogy az ellenőrző és a fegyelmi bizottság mandátuma 2008-ban lejárt, a lejárt mandátumú tagok helyett újat választottak 2008-ban, akkor e két bizottság 2010. április 16-án törvényesen, választás alapján működött. A mostani választást az új bizottsági tagok megválasztása és a korábbi pozíciók megváltozása miatti személyváltozás indokolta.

A határozatképesség kérdésével csupán annyiban kívánt foglalkozni, hogy a tiszteletbeli tagok számba vehetők-e a határozathozatal szempontjából.

A felperes a fellebbezési ellenkérelmében a megyei bíróság ítéletének helybenhagyását kérte. Elfogadta annak lényegi indokolását, azonban eltérő álláspontot fogalmazott meg a tiszteletbeli tagok szavazati jogára vonatkozó jogi állásponttal szemben, figyelemmel az alapszabály 6. § b) pontjának általa eltérően értelmezett tartalmára.

Az ítélőtábla a megyei bíróság ítéletét a fellebbezési kérelem és a fellebbezési ellenkérelem korlátai között bírálta el.

A fellebbezés nem alapos.

Az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. tv. (Etv.) 9. §-a határozza meg a tagok jogainak és kötelességeinek körét. Az Etv. 6. §-a pedig alapelveként rögzíti, hogy a társadalmi szervezet alapszabálya az abban meghatározott célkitűzéseknek megfelelően biztosítja a szervezet demokratikus, önkormányzati elven alapuló működését, elősegíti a tagok jogainak és kötelességeinek érvényesülését.

A társadalmi szervezet alapszabályában rendelkezni kell a szervezet nevéről, céljáról, székhelyéről, valamint szervezetéről.

A társadalmi szervezetek működése során a törvény szellemének és rendelkezéseinek megfelelően a demokratikus, öngazgatás elvén alapuló működést kell biztosítani.

Az Etv.-ben meghatározott törvényi feltételek teljesítése mellett a társadalmi szervezet tagjai maguk határozzák meg az egyesület célkitűzéseit, ezek megvalósításához a törvény keretei között szabadon választják meg a számukra legalkalmasabb szervezetet, és határozzák meg az egyesület tagjainak jogait és kötelezettségeit, a szervezet működési feltételeit.

A társadalmi szervezet működése során a bírósági úton történő beavatkozásra csak akkor van lehetőség, ha a társadalmi szervezet tevékenysége jogszabályi rendelkezésbe ütközik. Az egységes bírósági gyakorlat szerint törvénysértésként értékelendő az is, ha a keresettel támadott határozat a társadalmi szervezet alapszabályát sérti.

A fenti követelményekből egyértelműen következik az is, hogy a társadalmi szervezet határozatának felülvizsgálata során a bíróság kötve van a keresettel támadott határozat meghozatalakor hatályos alapszabály tartalmához, döntését csak ennek tételes értelmezése alapján hozhatja meg. Az esetleges jogszabálysértés megállapítása tekintetében nincs helye sem mérlegelésnek, sem méltányolandó körülmények figyelembe vételének. A bíróság nem vizsgálhatja azokat a vitatott - de jogszabályba nem ütköző - körülményeket sem, amelyekre az alapszabály nem tartalmaz külön rendelkezést.

A megyei bíróság a hatályos alapszabály rendelkezései alapján vonta le következtetéseit, a tényállást helyesen állapította meg, és minden tekintetben megalapozott az erre alapított döntése is.

Az ítélet helyesen állapította meg, hogy jogszabályba - az Etv. 6.§ (1) bekezdésében szabályozott demokratikus joggyakorlás rendelkezésébe - ütközik az az eljárás, mely során az egyébként szabályszerűen összehívott, és határozatképes - de nem 100%-os részvételi arányú - közgyűlés olyan további kérdések napirendre tűzéséről dönt, mely kérdések megtárgyalása a tagok jogait és kötelezettségeit érinti.

Ezen alapelvből ugyanis az következik, hogy eltérő tartalmú alapszabályi rendelkezés hiányában (1. alapszabály 15. § (3) bekezdés és 17.§) a közgyűlés az új napirendi pontok felvétele tekintetében csak akkor tekinthető szabályszerűen összehívottnak, ha azok napirendre vételéről valamennyi tag - 100%-os részvétellel - döntött, azaz valamennyi tag tudomással bírt róla. A közgyűlés határozatképes volta ugyanis önmagában nem jelenti egyben azt a jogot is, hogy ettől kezdve bármilyen - a jelen nem lévő tagok által nem ismert - napirend megtárgyalható lenne.

Rámutat ezzel kapcsolatosan az ítéletábra arra, hogy amennyiben a társadalmi szervezet alapszabálya tételesen nem tartalmaz előírást egy adott helyzetre, úgy elsődlegesen az alapszabály egyéb rendelkezéseinek értelmezésével, és a törvényi alapelvek figyelembe vételével lehet meghatározni az alkalmazandó eljárást.

A megyei bíróság - ellentétben az alperesi állítással - vizsgálta az alapszabálynak az ellenőrző bizottság elnöke jogkörére vonatkozó 28. §-a rendelkezéseit, és ítéletében helyesen foglalt állást javaslattételi korlátairól.

Az intéző bizottság megválasztása a fentiekre tekintettel a szabálytalan napirendre vétel miatt eleve jogszabálysértő volt.

Jogszabálysértőek voltak a jelölő- fegyelmi-, ellenőrző bizottság megválasztására vonatkozó határozatok is, mert a fentiek szerint törvénysértő módon elfogadott napirendben ezek a tárgykörök egyáltalán nem voltak nevesítve, az egyebek címszó alatt pedig ilyen jelentőségű határozatok nem hozhatók.

Az az alperesi hivatkozás, mely szerint az intéző bizottság választása és a személyi változások automatikusan vonták maguk után e tisztségek megválasztásának azonnali szükségességét és jogszerűségét, szintén nem helytálló. Az alapszabály 18. § (2) bekezdés a)-b) pontjai és a 19. § (1)-(2) bekezdései ugyanis egyértelmű iránymutatást adnak úgy a visszahívás, mint a lejáró mandátumok újraválasztási eljárásának lebonyolításához.

A rendelkezésre álló iratokból nem állapítható meg, hogy az alperesi fellebbezés a lejárt mandátumú fegyelmi- és ellenőrző bizottság tekintetében milyen 2008-as újraválasztási eredményekre utal. Ennek a jelen esetben azonban nincs relevanciája, mert egyrészt e hivatkozást az alperes fellebbezésében olyan új tényként jelöli meg, melynek figyelembe vételére a Pp. 235. § alapján nincs mód, másrészt a fentiekben hivatkozott jogszabálysértések feloldására ez az indok - valósága esetén - sem szolgálhat alapul.

Mindezen indokok alapján az ítéletábra a megyei bíróság ítéletét Pp.253. § (2) bekezdése értelmében indokaival egyezően helybenhagyta.

Az eredménytelenül fellebbező alperes a Pp.78.§ (1) bekezdése alapján köteles a felperes részére megállapított másodfokú perköltség megfizetésére, melyet az ítéletábra a 32/2003 (VIII.22.) IM. rendelet 3. § (3) és (5) bekezdése alapján állapított meg 5.000,-Ft + Áfa összegben. A felperes a másodfokú eljárás során az ügyvédi munkadíjra vonatkozó megállapodást nem terjesztett elő, és ezen összeg arányban áll a ténylegesen elvégzett ügyvédi tevékenységgel. Az alperes viseli továbbá saját másodfokú perköltségét.

Győr, 2011. január 10. napján

Dr. Havasiné dr. Orbán Mária sk.
a tanács elnöke

Dr. Világi Erzsébet sk. . Maurer Ádám sk.
előadó bíró bíró

A kiadmány hitelül:

Kiadó:

If. Dr. Kormány Katalin